

MINISTERUL EDUCAȚIEI

LBRIS

We know
books

LITERA

Cristina Rizea

Daniela Stoicescu

Ioana Stoicescu

Arte vizuale și abilități practice

Manual pentru
clasa a IV-a

Cuprins

Structura unei unități tematice	6
Simboluri și casete	7
Materiale și instrumente	8
Unitatea 1. ÎN ZBOR	9
Între cer și pământ	12
Amintiri din copilărie	14
<i>Recapitulare și evaluare</i>	16
Unitatea 2. POVEȘTI DE TOAMNĂ	17
Atelier de artist	18
Natura, izvor de inspirație	19
Culorile, copiii luminii	20
Toamna, în școală	21
<i>Recapitulare și evaluare</i>	24
Unitatea 3. NOI, ÎN DIVERSITATEA LUMII	25
La capătul lumii	26
În țările calde	27
Brățara prieteniei	28
La fel și diferiți	30
<i>Recapitulare și evaluare</i>	32
Unitatea 4. POVEȘTI DE IARNĂ	33
Decoruri de iarnă: brazi și oameni de zăpadă	34
Sărbători cu lumină	38
<i>Recapitulare și evaluare</i>	40
Unitatea 5. SIMBOLURI	41
Buzunare magice	42
Stema sau blazonul	44
Lucrurile mele	46
<i>Recapitulare și evaluare</i>	48
Recapitulare și evaluare semestrială	50
Unitatea 6. MESERIILE PĂMÂNTULUI	51
Desenul, pictura, fotografia – pasiuni sau meserii?	52
Meșteri populari și meșteșuguri tradiționale	58
Povești din bucătărie	60
<i>Recapitulare și evaluare</i>	62

Unitatea 7. LUMEA FLORILOR	63
Florile inspiră	64
Circuitul vieții	66
Natură moartă	68
<i>Recapitulare și evaluare</i>	70
Unitatea 8. ÎN LUMEA CELOR CARE NU CUVÂNTĂ	71
Povestea unui fluture	72
Animale-simbol	74
Personaje de poveste	76
<i>Recapitulare și evaluare</i>	78
Unitatea 9. INVENTEAZĂ/REINVENTEAZĂ	79
Din inimă	80
Costume și decoruri	82
<i>Recapitulare și evaluare</i>	86
Unitatea 10. TRECUT, PREZENT, VIITOR	87
Clădirile povestesc	88
Joc și inspirație	90
Lumea prin ochi diferiți	92
<i>Recapitulare și evaluare</i>	94
Recapitulare și evaluare finală	95

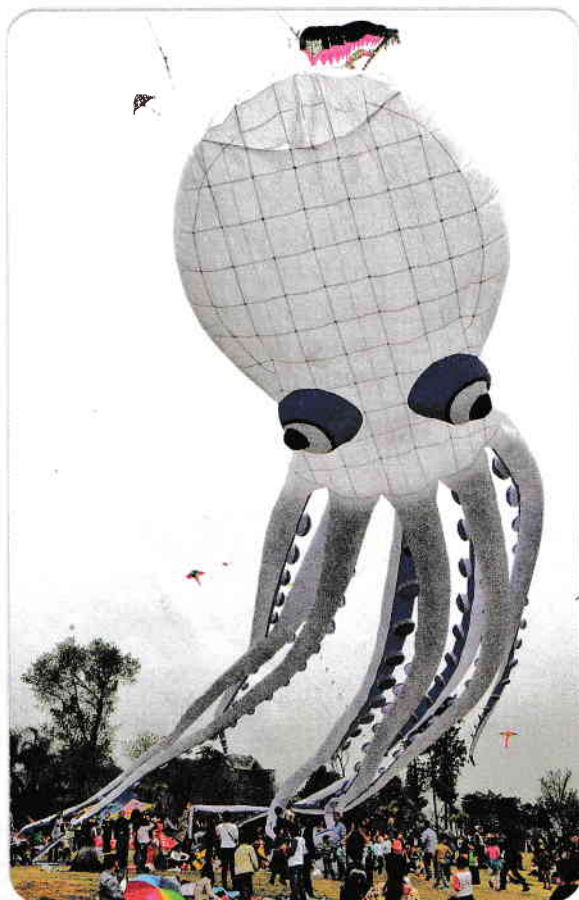
Competențe generale și specifice, conform programei școlare pentru disciplina Arte vizuale și abilități practice, clasele a III-a - a IV-a, aprobată prin OMEN nr. 5003/02.12.2014

1. Explorarea de mesaje exprimate în limbaj vizual într-o diversitate de contexte

- 1.1. Exprimarea de opinii proprii referitoare la mesajele comunicate prin limbaj vizual
- 1.2. Evidențierea caracteristicilor diferitelor categorii de elemente de limbaj plastic, în compoziții în mediul înconjurător și în imagini

2. Realizarea de creații funcționale și/sau estetice, folosind materiale și tehnici adecvate

- 2.1. Valorificarea unor materiale și tehnici adecvate, pentru exprimarea clară a unui mesaj intenționat
- 2.2. Realizarea de compoziții la alegere, valorificând potențialul expresiv al limbajului plastic
- 2.3. Realizarea de produse unice, personalizate și utilizabile, în urma desfășurării unor activități dominant manuale, creative și ludice
- 2.4. Remodelarea spațiilor și a formelor printr-un demers plastic intenționat și prin tehnici variate

1 În zbor

Subiecte aplicative:

Între cer și pământ
Amintiri din copilărie

Competențe:
2.1; 2.2; 2.3.

Îți vei aminti:

- cum să comunici idei și sentimente, folosind elementele de limbaj plastic: punctul, linia, pata de culoare, forma;
- care sunt tehnicile de lucru învățate până acum, cu ajutorul cărora poți realiza produse utile în viața de zi cu zi.

Vei descoperi:

- cum să desenezi și să decorezi un zmeu.

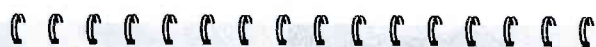
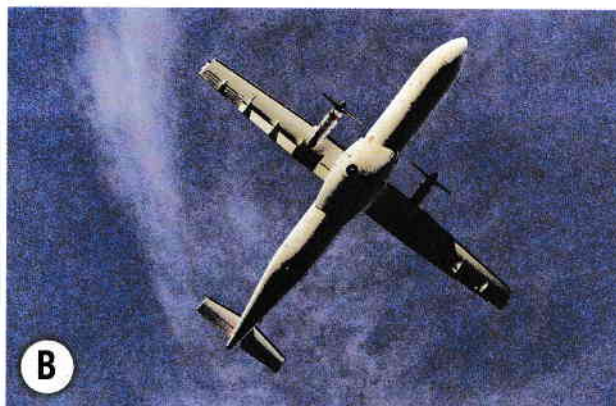

Elemente de limbaj plastic: punctul, linia, pata de culoare și forma

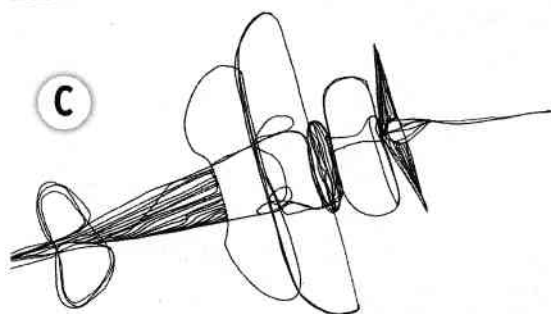
Îți amintești?

Putem comunica cu cei din jurul nostru:

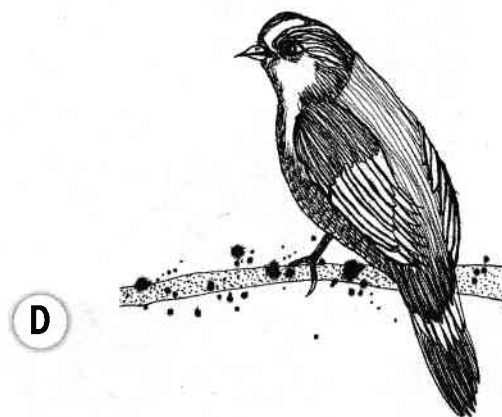
- folosind limbajul oral (atunci când vorbim);
- folosind limbajul scris (atunci când scriem);
- folosind limbajul vizual (atunci când ne ajutăm de fotografii, semnale vizuale, desene, sculpturi etc.).

Prin desen și pictură putem transmite ceea ce gândim și ceea ce simțim. În acest caz, folosim **elementele de limbaj plastic: punctul, linia și pata de culoare**, organizate în **forme** la care ne-am gândit (forme elaborate) sau în forme obținute întâmplător (forme spontane).

1. Privește cu atenție figurile A, B, C și D. Spune ce asemănări și ce deosebiri observi între ele.
2. Ce elemente de limbaj plastic s-au folosit în figurile C și D?

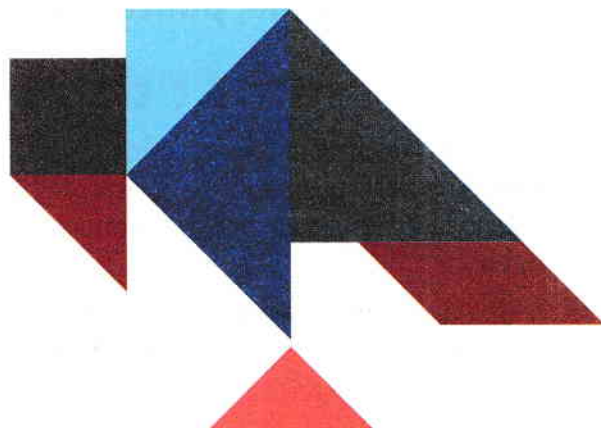

Tehnici de lucru pentru realizarea de produse utile

Îți amintești?

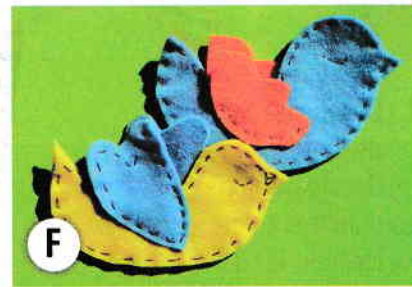
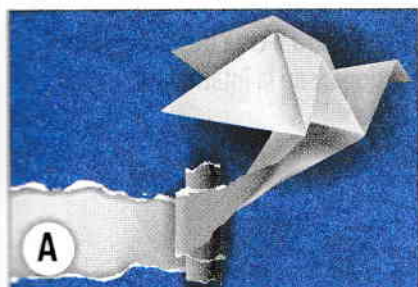
Din clasa I până acum, ai învățat numeroase tehnici de lucru care te-au ajutat să creezi obiecte frumoase și utile. Știi să tai, să decupezi după contur, să lipești, să mototolești, să rupi și să răsucești, să țezi cu benzi de hârtie, să îndoi, să împletești, să croiești și să coși, să modelezi etc. (Vezi fotografiile de pe această pagină.)

rupere și origami

mototolire

decupare după contur,
lipire, pliere

quilling

modelaj

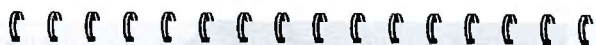
croire și coasere

1. Care dintre tehnicile învățate îți place mai mult și de ce?
2. În ce scop pot fi folosite produsele date ca exemplu pe această pagină?

Subiect aplicativ: Între cer și pământ Tema: Linia, punctul, forma

Ai înălțat vreodată sau ai văzut cum se înalță un zmeu? Privește figura **A**, de pe această pagină, și spune care crezi că sunt condițiile necesare pentru a reuși.

Observă cu atenție figura **B**. Ce forme poate avea un zmeu? Dacă vrei să-l decorezi, ce fel de linii și puncte poți folosi?

Îți amintești?

Atunci când desenezi un obiect și când îl decorezi, poți folosi linii groase sau subțiri, linii verticale, orizontale, oblice, curbe, frânte, continue sau întrerupte, șerpuite, spiralate, scurte, lungi etc. Pentru a crea desene foarte expresive, alături de linii poți folosi și puncte. Așezarea acestora se poate face ordonat sau la întâmplare.

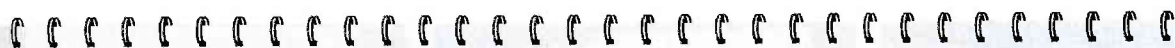

B

1. Desenează zmeie de forme diferite.
2. Decorează-le cu linii, puncte și culori, jucându-te cu mai multe instrumente: creioane, creioane colorate, cerate, carioca, pixuri, linere etc.

Privește desenele din figurile **A** și **B**. Observă că desenatoarea a folosit linii imperfecte, cu grosimi diferite pe lungimea lor, numite **linii modulate**.

Artiștii preferă o astfel de linie, în locul celei perfecte, cu aceeași grosime pe toată lungimea ei, pentru că este mai expresivă.

Observă și modul în care au fost grupate **punctele**. Unele sunt sub formă de șiruri în direcții diferite, altele sunt grupaje de puncte de aceeași mărime și culoare, iar altele sunt dispuse la întâmplare.

Știi că aspectul, grosimea, mărimea liniilor și a punctelor sunt strâns legate de **instrumentul** cu care se desenează?

1. Observă cu atenție păsările în natură.
2. Realizează un desen cu titlul **Păsări**. Folosește linii, puncte, forme și culori. Încearcă instrumente diferite.

Te-ai întrebat vreodată de ce zboară păsările călătoare într-un stol sub formă de „V” (fig. C)?

- De-a lungul timpului s-au făcut numeroase cercetări, pentru că lumea păsărilor este fascinantă. Un posibil răspuns, dar nu singurul, este acela că zborul reprezintă un efort considerabil, dar atunci când stolul este sub formă de „V”, fiecare pasăre reușește să-și potrivească ritmul și poziția aripilor, astfel încât să folosească curentul de aer format de aripile păsării aflate în față.
- Tu ce alte curiozități legate de zbor cunoști?

Subiect aplicativ: Amintiri din copilărie - avionul Tehnica Origami

Care este primul obiect pe care ai învățat să-l construiești din hârtie?

Dacă nu ai încercat încă să faci un **avion**, te provocăm să încerci. Jocul cu avioane de hârtie este foarte îndrăgit, atât de către copii, cât și de către adulți. Se poate spune că avioanele din hârtie sunt cea mai răspândită formă de **origami** (arta de a împături hârtia). Există nenumărate modele, mai ușor sau mai greu de realizat. Indiferent de model însă, ele trebuie să zboare cât mai mult.

Poți urmări pe pagina 15 pașii posibili pentru a obține un avion de hârtie prin tehnica origami.

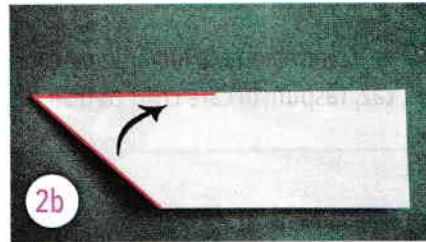
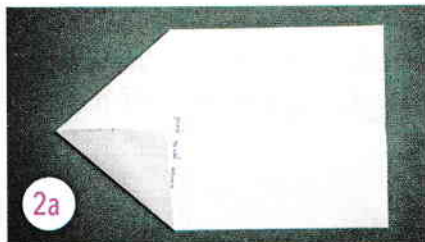
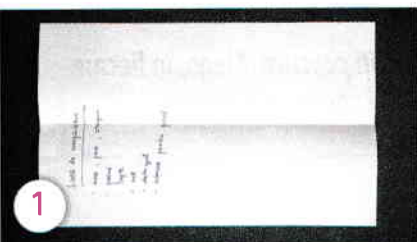

1. Construiește avioane din hârtie, împăturind hârtia în feluri diferite. Folosește, de fiecare dată, **hârtie de reciclat** (ciorne).
2. Lansează avionul de la o linie trasată și măsoară distanța pe care a parcurs-o.
3. Realizează împreună cu colegii un mobil cu avioane de hârtie (fig. A), pe care să-l expuneți în sala de clasă.
4. Ce alte modalități de a expune avioane de hârtie cunoști? Poți observa una dintre ele în figura B.

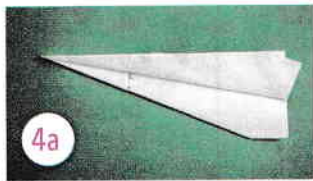
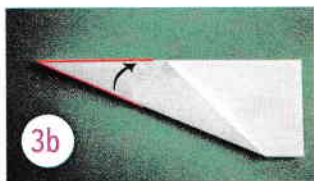

B

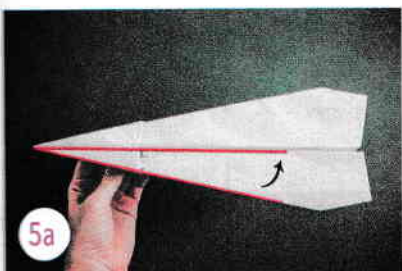

Îndoiaie pe lungime o coală A4 și desfă-o (fig. 1); apoi, pliază către centru două colțuri ale dreptunghiului (fig. 2a). Ține coala îndoită pe jumătate (fig. 2b) și suprapune muchiile indicate cu roșu (fig. 3a).

Întoarce avionul pe verso și repetă mișcarea de suprapunere a muchiilor (fig. 3b). Apoi, realizează îndoituri similare și suprapune din nou muchiile (fig. 4a și apoi fig. 4b).

Acum, realizează mișcări similare de suprapunere a muchiilor indicate cu roșu (fig. 5a). De data aceasta, vei face îndoiturile către partea superioară a avionului, și nu către baza acestuia (fig. 5b).

Îndoiaie colțul aflat la spatele avionului (fig. 6a). Ajutându-te de îndoitura realizată, introdu colțul în interior (fig. 6b).

Avionul
este gata de
lansare!

- Știi că o altă construcție origami foarte îndrăgită este **cocorul**? Despre acesta există o legendă renumită care a făcut din el un simbol al speranței, dragostei și credinței.
- Realizează împreună cu colegii un mobil cu cocori (fig. C), pe care să-l expuneți în sala de clasă.

C

Recapitulare și evaluare

We know
books

Gândește-te la lucrările pe care le-ai realizat până acum la *Arte vizuale și abilități practice*. Alege, în fiecare caz, răspunsul care crezi că ți se potrivește cel mai bine. Socotește punctajul total și spune ce observi.

	5 puncte	4 puncte	3 puncte	2 puncte	1 punct
Lucrări terminate	 Excelent!	 Foarte bine	 Bine	 Nu prea bine, dar am progresat	 Trebuie să mă străduiesc mai tare!
Respectarea temei și a subiectului	 Excelent!	 Foarte bine	 Bine	 Nu prea bine, dar am progresat	 Trebuie să mă străduiesc mai tare!
Creativitate, originalitate	 Excelent!	 Foarte bine	 Bine	 Nu prea bine, dar am progresat	 Trebuie să mă străduiesc mai tare!
Ordine și curățenie la bancă	 Excelent!	 Foarte bine	 Bine	 Nu prea bine, dar am progresat	 Trebuie să mă străduiesc mai tare!